

Екологична образователна програма

Разработена като част от проект „От Желязна завеса до Зелен пояс: възстановяване на екологичните мрежи в Югоизточна България“ и проект „Заедно за природата“

ШВЕЙЦАРСКО – БЪЛГАРСКА
Програма за сътрудничество

Rewilding
Rhodopes

Endangered
Landscapes
& Seascapes
Programme

Cambridge
Conservation
Initiative

ARCADIA
A CHARITABLE FUND OF
LISBET RAUSING & PETER BALDWIN

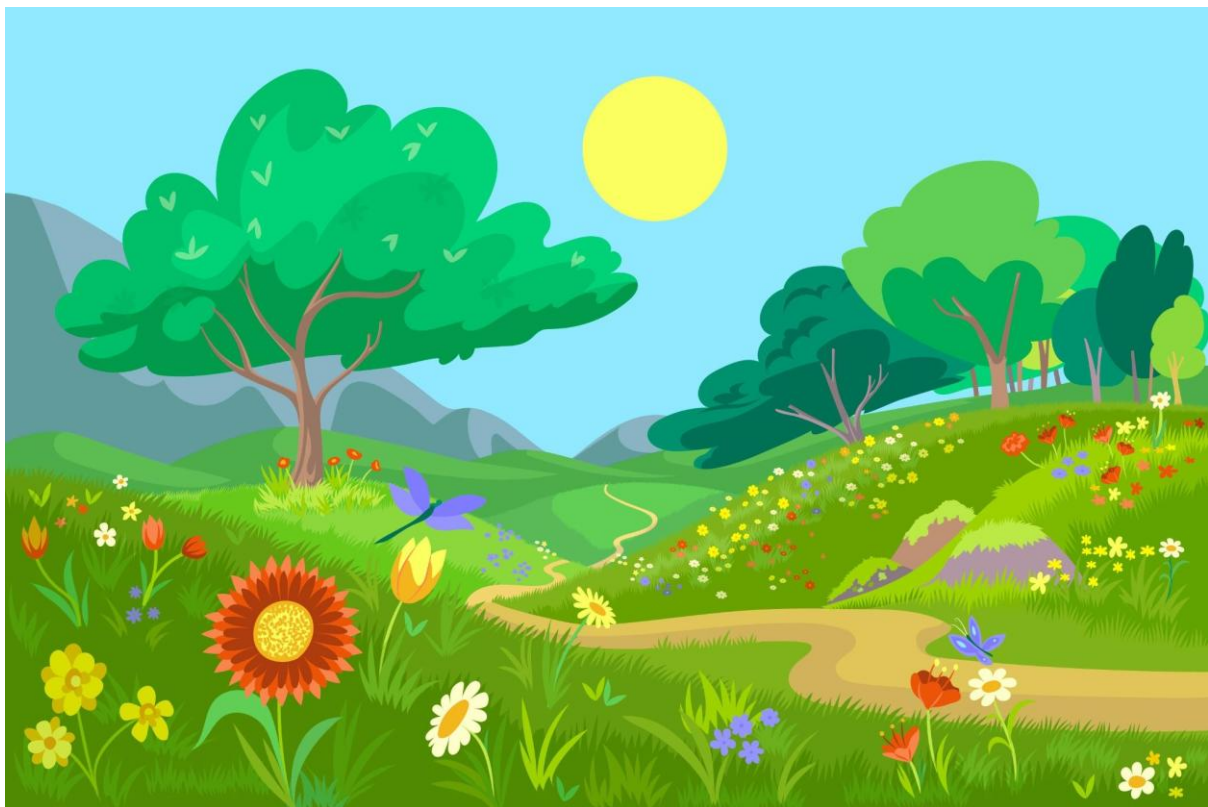

Екоприключения!

Екологична образователна програма за учители
и ученици

— **Април** —

Тема на месеца:
Хубава си, моя горо!

Тема на месеца

Здравейте, учители!

Този месец няма да има програма „Екоприключенци“ - ще се видим отново през май! Честит 1-ви април на всички - разбира се, че ще си имаме програма :) През април ще поемем към пролетната гора, за да усетим колко е хубава и как не можем без нея. Зимата е прекрасен сезон - всъщност, всеки сезон е прекрасен, но да се разхождаш из тучно зелената гора, когато дъветата са показали своите нови листа, поляните жужат от пчели и други насекоми, а цветята топят листенца на слънчевите лъчи, е магическо.

Темата на нашата програма за месец април е **„Хубава си, моя горо!“** и през този месец ще разгледаме богатството на горите в България и по света и тяхната незаменима роля за нашата планета. Ще научим повече и за нещата, които влияят върху горите и тяхното здраве,

Този месец сме планирали следните занимания:

- **В класната стая** - информативна презентация за горите, съпроводена с видео, дискусия и постери. Предвидили сме и една интересна задача за децата. Маски на врабчетата, по случай кампанията „Ние броим врабчетата“.
- **На двора** - ще открием кое дърво пази най-добра сянка.
- **Пътешествия** - ще се срещнем с горските служители и може да им помогнем да залесят.
- **У дома** - ще изследваме кой живее на едно дърво и ще търсим първите лястовици.
- **Празници и поводи**
 - **01.04** - Международен ден на птиците
 - **18.04** - Ние броим врабчетата
 - **24.04** - Лазаровден
 - **25.04** - Цветница
 - **22.04** - Международен ден на Земята

През април предстои да се проведе кампанията на БДЗП **„Ние броим врабчетата“** за десета година! Нейната основна цел е да запознае хората със заплахите, които водят до намаляването на редица широко разпространени видове птици - като врабчетата. В много големи европейски градове врабчетата са намалели драстично или дори са изчезнали напълно. Причините за това са презастрояването, водещо до липса на достатъчно зелени площи, замърсяването на въздуха, употребата на пестициди в селското стопанство, нарастването на шума в градовете и др. Птиците са индикатор за случващото се в природата, а врабчетата, като градски птици,

са показател за това, което се случва със средата, в която и ние живеем. Ако условията за живот в градовете са неблагоприятни за птиците в тях, значи вредят и на нас – хората. Повече информация можете да получите на този [линк](#).

В материалите за месеца, ще намерите **5 маски**, за всички видове врабчета, както и женските врабчета, защото изглеждат различно. Може да отбележите деня за преброяване на врабчетата, с оцветяване на маски, както и да станете част от „Врабчебройците“ и да ни помогнете да преброим повече врабчета!

В класната стая

Презентация

20 минути / за целия клас / проектор и екран

Добре дошли в новата тема за месец април, където **ще разгледаме в детайли горите** – видовете гори по света и в страната ни, уникалните крайречни гори в България и основните видове дървета у нас. Ще обсъдим темата за залесяването, хората, които го правят, как, кога и защо се случва. Децата ще научат, че уж неподвижните дървета си имат собствен интернет, чрез който комуникират помежду си и се предупреждават за опасности, както и разпределят ресурси. Неизбежно ще се спрем върху темата за проблемите на горите и как можем да ги решим с общи усилия. Хайде, напред!

Пуснете презентацията и разказвайте слайд по слайд увлекателно на децата. Вероятно те ще искат да споделят впечатления и ще имат въпроси – търсете отговорите заедно.

Към презентацията **има работен лист**, който може **учениците да попълват докато вие разказвате**, или в края, за да проверите какво са усвоили.

Предложение за кратка дейност по време на презентацията, която изисква предварителна подготовка:

Активност „Горски детективи“

Дейност: Преди часа подгответе няколко листа на дървета (или истински, или принтирани) от типични за България дървета (дъб, бук, бор). Когато

стигнете до съответния слайд, покажете листа и накарайте децата да познаят на кое дърво принадлежи.
Листата може да съберете от двора на училището, или по пътя сутрин към училище.

Дискусия

15 минути / за целия клас

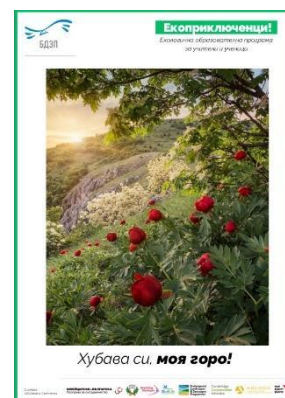
След презентацията имате **въпроси за дискусия, по които да поговорите с децата**. Обсъждайте свободно въпросите, като споделяте и вие. Нека учениците да разказват, като уважително се изслушват и не се прекъсват.

Постери

5 минути / за целия клас / принтер, дъвка за стена или хартиено тиксо

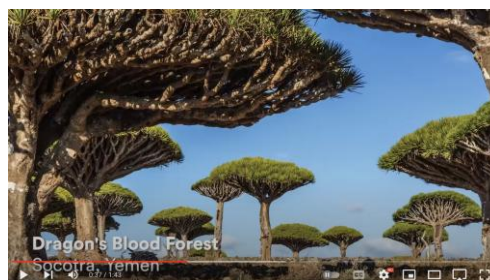
С идването на новия месец, идват и новите постери. В тях ще разгледате няколко впечатляващи **изгледи от горите по света**. Поставете ги до предните от март или пък оставете само тях. Ние препоръчваме да оставите всички постери от месеците, за да оформите визуална пътека на темите от програмата.

Видеа

10 минути / за целия клас / проектор и екран

След като разгледате презентацията и обсъдите въпросите за дискусия, **гледайте тематичните видеа**, като включите звука:

- Красиви и впечатляващи гори от цял свят
<https://www.youtube.com/watch?v=YTBAg3Q5Afw>
- Из амазонската джунгла
<https://www.youtube.com/watch?v=5lzzogrKo6k>
- Някои от обитателите на широколистната гора (пуснете български субтитри) <https://www.youtube.com/watch?v=OLBSOKqVNcU>
- Някои от обитателите на тайгата
<https://www.youtube.com/watch?v=pUJrfLHMh8A>

- Крайречните гори - едни от последните зелени природни коридори <https://www.youtube.com/watch?v=0sdlywYgG9w>
- Как в Япония подобряват здравето си с помощта на горите (пуснете български субтитри) <https://youtu.be/12CCjoixpkA>
- Ловуващо земеродно рибарче (няма нужда от субтитри - кадрите са впечатляващи) <https://www.youtube.com/watch?v=xX9J-lVUQdo>
- Как на много места по света горите изчезват - видео на Google Earth <https://www.youtube.com/watch?v=b4eLTYUcj7k>
- Как се разчиства гора с булдозери <https://www.youtube.com/watch?v=Uc06o7ayx-g>
- Горски пожар в Канада <https://www.youtube.com/watch?v=cPEdhsaLWTc>
- От жълдче до дъбово дръвче <https://www.youtube.com/watch?v=HciAZZQTe64>
- Видео за национален парк "Централен Балкан" <https://www.youtube.com/watch?v=XfpqdRX5eq8>
- Прекрасната песен "Вековна гора" на Графа и Мистерията на българските гласове <https://www.youtube.com/watch?v=KCKLaRYKwnU>
- Малката София Иванова изпълнява "Хубава си, моя горо" <https://www.youtube.com/watch?v=o0NJhE9oqQ>
- "Непознатите гори" - филм за старите гори <https://www.youtube.com/watch?v=aB1Z2kl4Cb0>
- "Забравените гори" - прекрасен 1-часов филм за старите гори на България; можете да отделите специално време, за да го гледате с децата <https://www.youtube.com/watch?v=eBuhMeCH1l4>
- Релаксиращо видео с горски звуци - идеално за фон, докато децата учат или творят https://www.youtube.com/watch?v=R_NVBWODk2A

Игри в клас

Този месец сме планирали една самостоятелна задача за децата, която можете да им поставите за работа у дома.

"Моят ден"

Можем ли да си представим какво е да си едно голямо, старо, неподвижно дърво? Около теб се случват толкова много неща - хората се смеят, спъват се, учат се да карат скейтборд и кънки, малките бебета лазят, котки се гонят и катерят по кората ти, птиците свиват гнездо в клоните ти, хвърчила се оплитат в короната ти... А ти стоиш и наблюдаваш този шарен, динамичен свят.

Какво ли виждат дърветата, които ние не виждаме? Има ли неща, които ги изненадват? Има ли неща, които ги радват или натъжават? Нека проверим!

Представете как минава един априлски ден в живота на едно дърво. Можете да напишете съчинение, можете да нарисувате сториборд или комикс, а може да разкажете и във видео-разказ.

Успех, деца! Пратете ни по мейла своите произведения, за да ги видим и ние!

На двора и наблизо

Заниманията за двора са винаги любими, без значение какво е времето навън. Но, все пак, друго си е пролетта - птиците пеят, слънцето багри бузките, якетата са на закачалка в стаята или някъде из двора. Приготвили сме една игра - експеримент. Можете да предизвикате по-големите деца да подхождат към решението малко по-научно - нека помислят как.

За да проведете играта, единственото условие е да е слънчево и топло навън.

„Дебела сянка”

30 минути / за целия клас, но по екипи

Какво правим, когато ни стане топло? Дори без да мислим, отиваме под най-близкото дърво, на сянка. От къде мислите, че сме се сетили да изобретим чадъра за плаж?

Но дали има разлика между сенките на различните дървета? Дали под някои от тях е по-хладно и свежо, отколкото под други? Ако има разлика, то от какво ли зависи? Хайде да проверим! Целта е всеки екип **да провери сенките на всички дървета в двора** и единодушно да излезе с мнение кое е дървото с най-прохладна сянка. Може и да опита да предположи защо това е така.

Насоки за играта:

- Разделяте учениците по екипи с по 5 деца и в нови конфигурации от предните занимания. Какво всеки път до сега, важно е екипите да бъдат смесени като пол и възможности.
- Събирате екипите около вас и казвате каква е целта на днешната игра. Времето за изследване е 15 мин. Ако в двора на училището няма разнообразни дървета или няма дървета по принцип, проведете

играта в близкия парк. Там можете да дадете и повече време, но не повече от 30 мин., за да останат децата ангажирани с темата и задачата.

- След 15 мин. събирате екипите и всеки трябва да каже кое е дървото с най-хладна сянка, евентуално да познае вида му и да опита да предположи кое прави сянката му по-хладна от на другите.

Успех на всички. После може да се почерпите на сянка със солети за добре свършената работа! Така заедно ще проверите твърдението на екипите :)

Пътешествие

Пролетта е заето време в горските стопанства - там е и интересно и има нужда от помощ. Случват се много неща, защото самата природа рестартира след дългата зима.

Този месец можете да се свържете с местното горско стопанство, да им отидете на гости и да попитате в каква инициатива можете да се включите. Ако успеете да организирате децата да **участват в залесяване**, ще е неповторимо за учениците. Можете да посетите и **горски разсадник**, за да видите как се отглеждат дървета.

У дома

Всеки месец в програмата ви изпращаме **материали, които да споделите с родителите на децата**, за да може темата, която ги вълнува в клас, да се появи и у дома. Този месец сме приготвили няколко ангажиращи занимания, свързани с това семействата малко да се разходят навън сред природата и дърветата..

Ето **съобщение за родителите**:

Здравейте, скъпи родители,

Април ни посреща пролетен и ни подканва да сме навън повече време! А какво по-хубаво от това?! Този месец дърветата ще са фокусът на учебна програма „Екоприключенци“ на БДЗП и месечната ни тема е „Хубава си моя гора!“. Планирали сме да разгледаме видовете гори в света и в страната, защитените природни паркове и уникални крайречни гори в България, основните видове дървета у нас. Ще обсъдим темата за залесяването, хората, които го правят, как, кога и защо се случва. Децата ще научат, че неподвижните дървета си имат собствен интернет, чрез който комуникират помежду си и се предупреждават за опасности, както и разпределят ресурси. Неизбежно ще се спрем върху темата за промените на климата и как те влияят върху горите в света ни. Приканваме ви да излизате и да се радвате на пролетния свят, като обръщате малко повече внимание на няколко елемента, част от семейните ни игри.

Дъгата

Кой знае поред всички цветове на дъгата? Можете ли да ги кажете, без помощ от приятел в интернет? По време на следващата разходка навън, опитайте да намерите по едно природно нещо от всеки един цвят на дъгата. Много е важно да е природен обект, а не опаковка, табела или автомобил. Печели този, който първи се справи със задачата.

Дървото, моят дом

Знаете ли, че само едно дъбово дърво може да е дом за над 200 животни? Някои от тях са в короната, други в или под кората, трети в ствола, четвърти в корените. Хайде да видим ние колко можем да открием. На следващата си разходка разгледайте отблизо някое високо широколистно дърво. Какви ли живи съществ живееят там? Когато се приберете у дома, опитайте да нарисувате заедно с всички животни, за които е домът им. Отбележете ги, за да се виждат и пребройте колко точно са те. После, донесете рисунката в клас, за да споделим с другите деца. Може да си направим изложба!

Лястовичке, здравей!

Традиционно месец април е месецът на лястовичките. В един момент виждаме една в небето.. След няколко дни са дузина и до седмица стават още повече, обикаляйки за насекоми и обаждайки се звучно. Поглеждайте нагоре и търсете лястовиците. В момента, в който откриете първата, можете да се поздравите и почерпите за завръщането им от Африка..

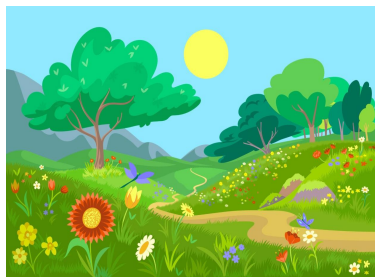
Весел април!

Празници и поводи

Въведение

Април ни очакват пролетни дни и няколко празника. Помислете заедно с децата **как да ги отбележите** така, че да научите и нещо ново и интересно.

- **01.04** - Международен ден на птиците
- **18.04** - Ние броим врабчетата
- **24.04** - Лазаровден
- **25.04** - Цветница
- **22.04** - Международен ден на Земята

— **Весел април, екоприключенци!** —

За въпроси, коментари и впечатления за програмата,
пишете ни на **ekopriateli@bspb.org**